

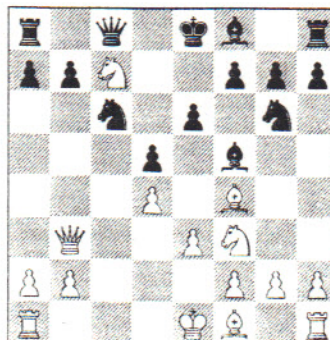
DE AAJ

Frans Crijns uit Roermond is vijftig jaar bestuurslid van 't Pionneke en vervult al die jaren al de functie van commissaris van materiaal. Hij zorgt er plichtsgetrouw en zonder ophef voor dat de borden, stukken en klokken picobello in orde zijn. Afgelopen dinsdag werd hij onderscheiden met de erespeld van de KNSB en werd door zijn club benoemd tot lid van verdienste, en dat is een hele gebeurtenis, want 't Pionneke is zuinig op dit soort benoemingen. De zeventigjarige club heeft nog maar twee keer eerder iemand benoemd. Nu was het toevallig twee keer ineens raak, want ook Dieter Gorriup viel de eer te beurt. Dieter is de eminente gastheer in het restaurant van de Jo Gerris-hal waar 't Pionneke zijn thuis heeft.

Frans Crijns hoort bij de ouderen van 't Pionneke, ofwel de aaj zoals ze in Roermond zeggen. Een groepje van die aaj heeft een eigen clubje op de woensdagmiddag onder de naam *Aaj Pionne*, onder wie bekende namen als Oosterhagen, Coolen en Rijvers. Onder dat groepje bevindt zich ook Jo Schreinemachers. Hij is deze maand Limburgs kampioen bij de veteranen geworden. Hoe hij in de laatste ronde het benodigde halfje pakte tegen Cor van Vliet uit Geleen, laten we hier zien:

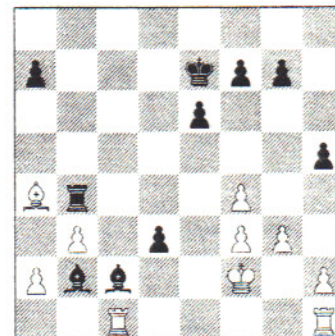
Schreinemachers-Van Vliet
(met commentaar van Jo Schreinemachers)

1. d4 c6 2. c4 d5 (een verrassing, ik had me voorbereid op e6, maar het werd een Slavische variant) 3. Pf3 Lf5?? (een mij onbekende zet) 4. cxd5 cxd5 5. Pc3 e6 6. Db3 Dc8 7. Lf4 Pc6 8. e3 Pge7 9. Pb5 Pg6 (deze zet kwam pas na ongeveer een kwartier, voor zijn doen ongebruikelijk lang) 10. Pc7+

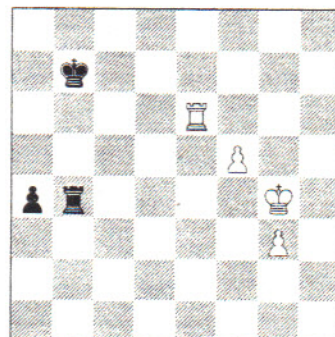
de stelling na 10. Pc7+
10..... Kd7 11. Pxa8 Pxf4 12. exf4 Dxa8 13. Pe5+
(veel beter was Le2 of Lb5, en de partij zou snel vergeten zijn.

Maar nu gaf ik mijn vriend Cor de kans mij met het loperpaar schaakles te geven).
13.... Ke7 14. Pxc6+ bxc6 15. La6 Kf6 16. Db7 Ld6 17. Dxa8 Txa8 18. g3 Tb8 19. b3 c5 20. dxc5 Lxc5 21. Ke2 Tb6 22. Lc8 La3 23. Ld7 Ke7 24. La4 Tb4 25. f3 h5 26. Tad1 Lb2 27. Ke3 d4+ 28. Kd2 Lc3+ 29. Ke2 Lc2 30. Tc1 d3+ 31. Kf2 Lb2

de stelling na 31 zetten

32. Ke3 Lxc1+ 33. Txc1 Tb6 34. Kd2 Td6 35. Te1 f6 36. Te4 Lb1 37. Tc4 Kd8 38. a3 Lc2 39. Tb4 Kc7 40. Le8 Td8 41. Lg6 Td5 42. Le4 Ta5 43. a4 g5 44. fxg5 fxg5 45. Lxd3 Lxd3 46. Kxd3 Tf5 47. Ke3 a6 48. Td4 Kc6 49. Ke4 Kc5 50. b4+ Kc6 51. Td8 h4 52. Ta8 hxg3 53. hxg3 Kb7 54. Te8 Tf6 55. Tg8 Tf5 56. Tg6 a5 57. b5 Tc5 58. Txe6 Tc4+ 59. Kf5 Txa4 60. Kxg5 Tb4 61. f4 Txb5+ 62. f5 a4 63. Kg4 Tb4+

de eindstelling

Hier nam ik het remise-aanbod van zwart aan. Dit was voor mij voldoende om de titel te prolongeren.

★

Simultaan: meervoudig Nederlands kampioen Jeroen Piket geeft zaterdag een simultaan in Tegelen, aanvang 13.00 uur in het winkelcentrum.

★

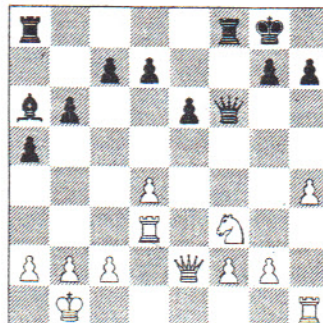
Oplossing vorige week: 1. f3

★

Correctie: vorige week zijn de laatste twee diagrammen in de verkeerde volgorde geplaatst.

DROOM

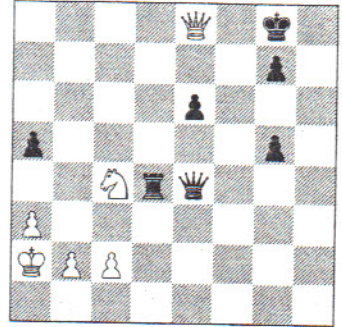
Winnen van een grootmeester, dat is de droom van elke amateurschaker. En als er geen overwinning in zit, dan is een remise natuurlijk ook al heel mooi. Dé kans op zo'n resultaat doet zich voor in een simultaanwedstrijd. De grootmeester loopt dan langs dertig á veertig borden en doet meestal meteen een zet. De droom om grootmeester Jeroen Piket te verslaan kwam uit voor Alwin van Nieuwenborg uit Tegelen in een simultaan in het Tegelse winkelcentrum. 'Dit is mat in zeven', zei Alwin op gegeven moment tegen de meer-voudig Nederlands kampioen toen die aan zijn bord verscheen. Zozo?, mat in zeven? Jawel, Piket bleef een minuutje kijken, en warempel, inderdaad mat in zeven zetten, een knap kunststukje van Van Nieuwenborg. Nou zijn we van hem wel wat gewend, want Van Nieuwenborg is een van de beste schakers van Tegelen. Maar een andere Tegelenaar komt niet zo vaak in de uitslagen voor en toch zat die óók zo-maar even grootmeester Piket ongenadig van het bord af te schuiven. Zijn naam: Piet Kuntzelaers (61). Begon vijftig jaar geleden al met schaken in het team van Tegelen met de legendarische broers Adolf, Wiel en Sjeng Smits. Naast schaker was hij tevens wielrenner, hij heeft van 1948 tot 1986 niet minder dan 1600 wedstrijden gefietst. Twee jaar is hij beroepswielrenner geweest. Niemand had verwacht dat deze David het met succes zou kunnen opnemen tegen Goliath. In de zestiger jaren heeft hij al eens gewonnen van de grote Donner, maar zo'n stunt zit er vaak een tweede keer niet in. Hij flikte het wel, althans, bijna, hij kwam eerst glad gewonnen te staan maar liet de grootmeester uiteindelijk toch nog ontsnappen met eeuwig schaak. Remise dus. Toch mooi. Hier de partij.

1. e4, b6 2. d4, Lb7 3. Pc3, e6 4. Pf3, Lb4 5. Ld3, Pf6 6. De2, 0-0 7. e5, Pd5 8. Ld2, f5 9. exf6 e.p., Pxf6 10. 0-0-0, a5 11. h4, Pc6 12.

Pe4, Lxd2+ 13. Txd2, Pb4 14. Kb1, Pxd3 15. Pxf6+, Dxf6 16. Txd3, La6

Zie diagram 1: stelling na 16.... La6 17. Thd1, Tad8 18. a3, Lxd3 19. Txd3, h6 20. Te3, Dg6 21. Pe5, Dxd2 22. Tg3, Dh1+ 23. Ka2, Dxd4 24. De3, Dh2 25. Dd3, Tf5 26. Dc3, c6 27. d5, Tg5 28. Txd5, hxd5 29. dxc6, dxc6 30. Pxc6, Te8 31. Pe5, Dxf2 32. Dc6, Df8 33. Dxb6, Df5 34. Dc6, Td8 35. Db6, Td5 36. Pc4, De4 37. Dc6, Td4 38. De8+ eeuwig schaak.

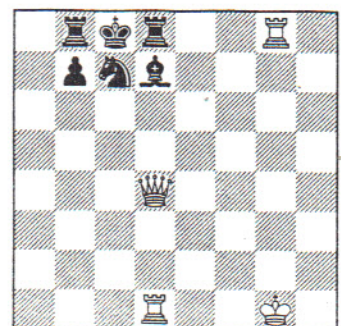
Zie diagram 2: de eindstelling.

★

Vandaag wordt in Tilburg het 1e Fontys toernooi geopend, een toernooi met voornamelijk jonge wereldtoppers. De enige 'oudere' is FIDE-wereldkampioen Karpov. Voor het jonge deelnemersveld is bewust gekozen. Fontys is namelijk een onderwijsinstelling die ontstaan is uit de fusie tussen een aantal Hogescholen. Op de Fontys instellingen Hogeschool Venlo en Hogeschool Katholieke Leer-gangen Sittard wordt zaterdagmiddag aandacht besteed aan dit toernooi. Via een directe verbinding met Tilburg worden de partijen gevolgd en van commentaar voorzien. Dat gebeurt door de Limburgse topspelers Rudi van Gool (in Venlo) en Jac Renet (in Sittard). Tevens zijn er simultaans. In Venlo geeft grootmeester Pedrag Nikolic een simultaan en in Sittard doen dat damesgrootmeester Peng Zhao Qin en Limburgs kampioen Rob Caessens.

★

Probleem van de week: wit geeft mat in één zet (diagram 3). Oplossing volgende week.

HONDERD

Mevrouw Toos Roodzant uit Rotterdam wordt komende maandag honderd jaar. Zij is Nederlands oudste schaakster. Mevrouw Roodzant schaakt nog elke maandagmiddag bij een sociëteit en op dinsdagavond bij een schaakvereniging en dat doet ze nog altijd zeer fanatiek. Eigenlijk heeft de aankomende eeuweling alleen maar lol in het schaken als ze haar partij wint. Vijf jaar geleden heb ik haar uitgebreid gesproken en toen bleek hoe fanatiek deze dame, die Nederlands kampioene was in 1935, 1936 en 1938, is. Om haar alvast een fijn feest te wensen (zaterdag is er een grote receptie) heb ik haar gebeld en gevraagd of ze nog steeds zo graag wil winnen.

„Zeker, zeker, zeker! (lacht) Vroeger zeiden ze al vaak tegen me: je moet eens voor je plezier gaan spelen. Maar plezier zit voor mij in het proberen te winnen. Schaken is voor mij niet alleen plezier. Als ik speel, speel ik om de winst. Dat zit nou eenmaal in mijn karakter.”

* Mevrouw Roodzant: honderd jaar en nog tweemaal per week in competitie.

Hoe vaak schaakt u nog?

„Ik ga nog twee keer per week naar een schaakclub: op de maandagmiddag bij een schaaksociëteit en op de dinsdagavond bij de vereniging Shah Mata in Rotterdam-Zuid. Verder doe ik nog elk jaar mee aan de seniorentoernooien in Oosterhout en Oosterbeek.”

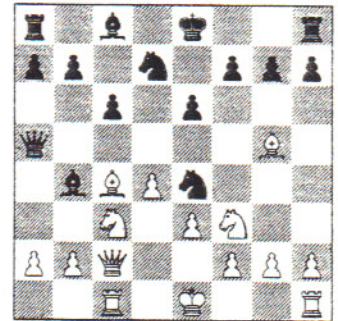
U vertelde me vijf jaar geleden dat u weleens midden in de nacht gaat schaken als u niet kunt slapen. Doet u dat nog steeds?

„Ja, een paar keer per week. Als ik wakker word, ben ik meteen klaarwakker en ga schaken. Dan pak ik een boek erbij, vaak mijn favoriete boek 'Mijn beste schaakpartijen 1924-1937' van

Aljechin. Ik studeer ook uit oude Russische tijdschriften.”
U woont nog steeds zelfstandig?
„Ik woon in een woongebouw vlakbij station Lombardijen en kan nog goed op mezelf wonen. Ik ben alleen wat slecht ter been maar verder mankeer ik niets. Ik kook nog zelf. Het poetsen wordt door anderen gedaan en elke vrijdagmiddag komt een van de kleinkinderen om de boodschappen te doen.”
U lijkt een heel gelukkig mens.

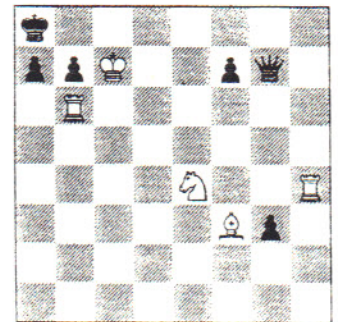
„Ik ben altijd heel tevreden geweest. In mijn hele leven. En nu ook nog. Als ik een schaakzaal binnenkom, begint de hele zaal altijd te klappen. Dat maakt me heel gelukkig. Niemand hoeft te treuren als ik dood ga, maar men kan zeggen: ze heeft een heel gelukkig bestaan gehad.”

Mevrouw Roodzant kan nog tal van details oplepelen uit gebeurtenissen. Talloze schaakpartijen en openingen staan in haar geheugen gegrift. Kent u overigens de Cambridge Springs variant?, vroeg ze me toen ik destijds bij haar was. Om vervolgens bord en stukken te pakken om een lesje te geven. 'Als u hier vandaan gaat, kunt u schaken', zei ze lachend. Mevrouw Roodzant liet het volgende zien: 1. d4 d5 2. c4 e6 3. Pc3 Pf6 4. Lg5 Pd7 5. Pf3 c6 6. e3 Da5 7. Dc2 Lb4 8. Tc1 dxc4 9. Lxc4

* Zie het diagram: na 9. Lxc4

Probleem van de week: een probleem van A. Liesveld uit Nederweert-Eind: wit geeft mat in twee zetten.

Oplossing vorige week: Dxd7 mat.

JONGE STER

De Hongaar Peter Leko (17) is een van de grootste schaaktalenten ter wereld. Hij staat op de 29ste plaats van de wereldranglijst. In het gisteren beëindigde Fontys toernooi in Tilburg heeft hij 6 punten uit 11 partijen gescoord. Zijn verichtingen volg ik met speciale aandacht omdat ik heel benieuwd ben of hij zijn buitengewone doelstelling kan waarmaken die hij als jongen van twaalf al had. Ik sprak hem vijf jaar geleden en daarvan staat me vooral één kort zinnetje nog goed bij: „Ik möchte Weltmeister werden“, klonk het vastberaden. Ik ontmoette Peter toen ten huize van zijn begeleider Jürgen Daniel in Nettetal, vlak over de grens bij Venlo.

Peter Leko, jonge ster.

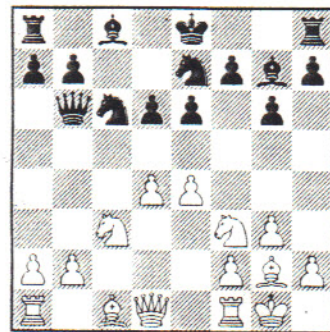
foto Inge Zwietmig

Zijn moeder en zijn toenmalige trainer waren er ook bij. Twaalf was hij toen nog maar, was gekleed in een sportieve kniebroek en T-shirt en zat op kousevoeten op de grond. Het schaakbord voor zich, aan de lopende band oefenend en onderwijl Siberische nootjes open peuterend. Toen al bepaalde schaken zijn leven en dat is zo gebleven. Hij is een natuurta lent. Zeven jaar was Leko toen hij tijdens een vakantie van twee weken aan de Adriatische kust toekeek bij schaakpartijen op het strand. Na twee weken schaakte hij sterker dan wie ook op het strand. Logisch dat iemand hem adviseerde schaakles te nemen. Hij was een vlotte leerling. Zijn rating (de speelsterkte van een schaker, uitgedrukt in punten) schoot omhoog. Op z'n twaalfde had hij al een rating van 2385. Dat is te vergelijken met de rating van de allerbesten in Limburg. Peter zei niet veel toen ik hem vijf jaar geleden zag. Peter schaakte en schaakte maar. Het ene sneischaakpartijtje tegen

een Russische grootmeester na het andere, om vervolgens achter de computer te kruipen om partijen na te spelen uit een bestand van duizenden. Hij had toen overigens al een zeer grote mentale kracht. Hij wist al heel goed om te gaan met nederlagen. Als hij verliest, is het net of hij daar moed uit put en doet hij er nog een schepje bovenop. Maar inmiddels is hij zo solide dat hij niet veel meer verliest. Hij heeft vooral de laatste maanden zeer goede resultaten geboekt. In Wenen bijvoorbeeld werd hij vierde in een toernooi met maar een half punt achterstand op Gelfand, Karpov (tweede op wereldranglijst) en Topalov (de nummer 4 van de wereld). Leko heeft nu een rating van 2630. Binnen een jaar wil hij op 2700 staan, waarmee hij bij de top-tien van de wereld zit.

In het schaken dienen zich voortdurend nieuwe talenten aan. De nieuwste ster komt uit Frankrijk: Etienne Bacrot, 13 jaar. Vorige maand speelde hij een vriendschappelijke tweekamp over zes partijen tegen Vasily Smislov, de 75-jarige oudwereldkampioen. Nou hadden insiders er wel al rekening mee gehouden dat de tiener die match wel eens zou kunnen winnen, maar dat het zó'n verschil zou worden, had niemand gedacht: 5-1!

Tot slot naar eigen provincie, want in Limburg hebben we natuurlijk ook volop sterke schakers. FIDE-meester Gaston Dörenberg uit Schinnen is er daar één van. Gaston is lid van SV Brunssum. We laten hier een spelfragment van hem zien uit een partij die hij met wit speelde tegen Marcel Winkels van SV Schaesberg. We komen in de partij op de tiende zet (zie het diagram). Wit heeft zojuist Pc3 gespeeld.

Er volgt nu: 10... Pxd4? 11. Pxd4 Dxd4 12. Dxd4 Lxd4 13. Pb5 Lb6 14. Pxd6+ Kf8 15. Lh6+ Kg8 16. Pe8 Ld4 17. Tad1 Lg7 18. Lxg7 (1-0)

Oplossing vorige week: 1. Pf6; hierna geeft wit altijd mat.